

PALDIES!

Mūzikas skolas jau vairāk nekā gadu ir darbojušās pandēmijas Covid-19 apstākļos.

Saprotot, ka mūzikas instrumentu spēlēšanas iemaņu apguve prasa klātienē nodarbības, tomēr esam bijuši spiesti pielāgoties, apgūt un pielietot visdažādākās šobrīd pieejamās tehnoloģijas. Ja pagājušajā pavasarī retais no mums bija dzirdējis par Zoom vai Meet platformām, tad šobrīd vien retais nezina, ko nozīmē pieslēgšanās stundai vai sapulcei internetā. Bijis jābūt maksimāli radošiem, jo tehnoloģijas nav cilvēks: tās bojājas, netur slodzes, tām vajag pārklājumus. Nekad vēl

tehnoloģiju ražošanas industrijai nav bijis vienlaicīgi tik milzīgs pieprasījums, kā šobrīd.

Un tomēr. Mēs zinām, ka tehnoloģijas ir radījis cilvēks. Šis pats cilvēks, kura izglītošanai tiek veltīti gadi, kura smadzeņu darbība, tās iekustināšana un attīstīšana ir tik svarīga, lai zemeslode turpinātu griezties un saprāts valdītu pār instinktiem.

Šajā procesā audzēkņu izglītībai mūzikas skolās ir ļoti svarīga loma. Katrs no mums ir izjutis, cik grūti vai viegli klājas mūsu audzēkņiem apgūstot attālināti mācības vispārīglītojošajā skolā: Cits jūtas iesprostots savās četrās sienās un nekādi pasaules

labumi nevar viņu motivēt apgūt zināšanas, kur nu vēl piespiest sevi pie ekrāna spēlēt instrumentu. Cits jūtas komfortabli, jo skaļie, tracināšie klases biedri netraucē čakli mācīties un, neizejot no mājas, var pat muzicēt. Cik audzēkņu, tik variantu. Mūsu mērķis ir motivēt katru no jaunajiem censoņiem uz izaugsmi, uz rezultātu. Kaut vai „izlienot caur adatas aci”, ievērojot stingros pandēmijas ierobežojumus, aizsūtīt audzēkņu mūzikas ierakstus uz konkursiem Kazahstānā, Latvijā un citur. Tas nav viegli un prasa pavisam citu pieeju, jo skaņas kvalitāte, atkarībā no ierakstu tehnoloģiju iespējām, būs ļoti atšķirīga. Bet šoreiz galvenais ir process, motivācija, nepārtrauktība.

Latvijas Mūzikas izglītības iestāžu asociācijas Dome saka vislielāko Paldies Covid-19 pandēmijas apstākļos visiem Pedagogiem, Audzēkņiem, Vecākiem un Atbalsta personām par ieguldīto darbu, izturību, pacietību, iecietību, savstarpējo sapratni, radošumu visa 2020./2021. mācību gada garumā, nodrošinot visdažādākajos veidos iespēju audzēkņiem uzsākt un turpināt mācības mūzikas skolās, nezaudējot misijas apziņu un, galvenais, pozitīvās emocijas, ko sniedz mūzika un muzicēšana

DIGITĀLĀ LAIKMETA IESPĒJAS – SADARBĪBA PĀRVAR VALSTU UN KONTINENTU ROBEŽAS

Situācijā, kad satikšanās klātienē nav iespējama, Pļaviņu Mūzikas skola jau ierasto saziņas un darba vides ikdienu papildinājusi ar jaunu darba formu – izglītojošiem pasākumiem.

23. februārī tiešsaistē Zoom platformā notika muzikāli aizraujoša, izglītojoša un interesanta tikšanās ar pianisti Agnesi Egliņu. 18. martā vecāku sapulcē tiešsaistē Zoom platformā bija atbalstoša tikšanās ar psiholoģi Ivetu Aunīti. Savukārt 20. aprīlī tiešsaistē

notika mūzikas literatūras stunda, kuru vadīja Kanādas kordirģente Vizma Maksīņa.

Vizma Maksīņa tiešsaistē stāstīja par savu bērnību un skolas gaitām, muzicēšanas tradīcijām Kanādā. Sirsnīgais un aizrautīgais stāstījums apliecināja to, cik nozīmīgas ir Dziesmu svētku tradīcijas tautas gara, spēka, vienotības veidošanā. Interesanto stāstījumu bagātināja foto uzņēmumi no latviešu koru diriģentes dzīves, kā

arī video “Pirmās atmiņas par Dziesmu un Deju svētkiem” demonstrācija. Vizmas Maksīņas stāstījumu papildināja Pļaviņu novada ģimnāzijas skolotāja Silga Stučka, daloties atmiņās par Pļaviņu novada Klintaines pagasta sieviešu vokālā ansambļa “Dzirnas” dalību XV Latviešu Dziesmu un deju svētkos Kanādā.

Mūzikas skolas audzēkņu atsauksmes liecina, ka šī tikšanās ir nozīmīgs notikums.

Amanda: "Ļoti patika! Tiešām ļoti interesanta stunda! Viss tik interesanti tika pastāstīts, it kā tas ir noticis ar sevi pašu. Šādas stundas vajadzētu vairāk un vairāk. Liels prieks, ka bija šāda iespēja!". Alita: "Man patika Vizmas Maksīņas stāstījums. Bija interesanti klausīties par latviešiem ārzemēs. Patika diriģentes atmiņas par nozīmīgiem notikumiem viņas dzīvē". Marta: "Man bija patīams prieks piedalīties šajā video stundā un klausīties Vizmas Maksīņas stāstīto. Es esmu ļoti priecīga par šo stundu, vēlos tikties vēl!".

Plaviņu Mūzikas skolai jau vairāku gadu garumā izveidojusies sadarbība ar kora diriģenti Vizmu Maksīņu. Skolā iedibināta Vizmas Maksīņas stipendija, kuru jau saņēmuši trīs skolas audzēkņi. Pateicoties viņas atsaucībai, Latvijas kora dziedāšanas tradīcijas tiek koptas arī Kanādā un ASV, kā arī muzikāli izglītoties motivēti Plaviņu Mūzikas

Vizma Māra Maksīņa

skolas audzēkņi, papildīti muzikālo kolektīvu lielie sapņi.

Aprīļa nogalē saņēmām ziņu, ka Valsts prezidents par sevišķiem nopelniem Latvijas valsts labā par Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieku iecēlis Latviešu

kultūras darbinieci Kanādā un diriģenti Vizmu Māru Maksīņu. Sveicam un lepojamies!

Maija Kīne, Plaviņu Mūzikas skolas solfedžo un mūzikas literatūras skolotāja

IJA VOINIČA – GRĪNA

Kā salts pavasara vēja pieskāriens mūs skārusi ziņa, ka mūžības ceļos devusies mūzikas skolotāja, diriģente, talantīga koncertmeistare

**IJA VOINIČA – GRĪNA
(15.08.1968 – 15.04.2021.)**

Pasauli ieraudzījusi 1968. gada 15. augustā Aizkrauklē.

Izglītību ieguvusi Jāzepa Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolā, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā.

Darba gaitas vedušas Pētera Barisona Aizkraukles mūzikas skolā, Jāņa Norviļa

Madonas Mūzikas skolā, Madonas pilsētas vidusskolā. 2009. gadā uzsāka darbu Madonas Valsts ģimnāzijā, paralēli strādājot arī Rīgas 93. vidusskolā. Būdam jauktā kora "Cesvaine" dziedātāja, Ija iemilēja kori, iemilēja Cesvaini, un kopš 2013. gada 1. oktobra kļuva par kora "Cesvaine" diriģenti.

Mūzika bija Ijas sirds aicinājums, tādēļ arī attieksme bija iedvesmojoša un draudzīga. Prasībās gan Ija bija stingra, nepieļaujot nekādas atkāpes. Ja vienreiz tika kas pateikts, tas bija jāsadzird, nekādu atgādināšanu un nosebota meklēšanu Ija nepieļāva, tādējādi panākot, ka audzēkņi paši sevi disciplinēja, paļaudamies pilnībā uz sevi. Neskatoties uz visu to, Ija bija respektēta, cienīta un milēta.

Improvizācija it visā bija Ijas garā, maksimāli izjūta viņu nekad nepievīla. Viņas oriģinalitāti apbrīnoja gan audzēkņi, gan pieaugušie. Viņa prata atvērt un iedvesmot katru dziedātāju, visu darīja ar azartu, atmetot rutīnu, pierastību, rāmjus. Ija atļāvās pārsteigt pat Dziesmu svētku žūriju, atkāpdamās no diriģenta akadēmiskā snieguma. Tāda Ija bija – radoša, neprognozējama, pārsteigumu pilna. Tā nebija tikai sevis izrādīšana, tā bija viņas dziļākā būtība. Ija mācēja kori dabūt uz "kopējā vilņa", panākt kora pilnīgu uzticēšanos sev, spēja iedvest korim pārliecību, ka viss ir vislabākajā kārtībā, lai arī ne vienmēr tā bija. Viņa mācēja korim pacelt garu. Ija bija iemīlota kora vadītāja, diriģente, kura ar savu personību prata iejūsmināt un motivēt koristus

kopējam darbam. Skolas zēni, noskatījušies Ijas vadītā kora sniegumu, paši tiecās kļūt par viņas vadītā kora dalībniekiem. Tā diriģentam ir patiesi vislielākā atzinība.

Ijas aktivitātes izpaudās, veicinot arī kora kustību un kultūras plauksti. Viņa centās uzturēt Dziesmu svētku ideju, dzīvoja ar domu, ka svētki būs, gatavojot Madonas Valsts ģimnāzijas kori dalībai tajos. Kā perspektīvu redzēja kora sadziedāšanos Gaiziņā viņas izlolotajā pasākumā "No Gaiziņa Latviju redzot".

Ijai viss nāca viegli, it kā lidojot. Kā taurenis, kā viegls un gaisīgs taurenis ziedēja Ija. Lai arī taurenim kādreiz nosaluši un slapji spārni, cerības – dubļos un smaids – vējā, šis taurenis, vārdā Ija, prata katru ēnu pārvērst saules ielejā. Ar dzīvespriecīgu rosību, ar dziesmu. Un skanēja ļoti skaisti un tāli, skanēja pateiktie vārdi, paveiktie darbi un sparīgie soļi. Taurenis sargāja, loloja un saudzēja, kāds sargāja un loloja arī taureni. Bet visu šai dzīvē laikam nosargāt nevar. Nāca tumsa un sāpes, tās taureņa pasauli sajauca... Tagad mūža dziesma skanēs debesīs, bet vienmēr atbalsosies mūsu sirdīs.

...viņai bija spārni.
Vismaz mums tā likās.
Bet tie ar spārnēm,
Tie dzīvo ļoti ātri.
(J.Peters)

Mīlestībā un cieņā –
Ijas talanta apbrīnotāji

INTERVIJA AR SKOLOTĀJU AIVARU RADZIŅU 2019.GADA SEPTEBRĪ

Alfrēda Kalniņa Cēsu Mūzikas vidusskola (AKCMV) - tā ir īpaša vieta, sevišķa kultūrtelpa Cēsīs un visā Vidzemes reģionā, ko gadu gaitā rūpīgi veidojuši tajā strādājošie un muzicējošie cilvēki - pedagogi personības. Tādēļ skolas 95. jubilejas gadā piedāvājam ar interviju starpniecību iepazīt mūsu pieredzējušākos pedagogus. Ciklu turpinām, ieklausoties maija mēneša jubilāra, AKCMV pūšaminstrumentu spēles pedagoga, pūtēju orķestra vadītāja un diriģenta Aivara Radziņa teiktajā.

Pedagogus uz sarunu aicināja un viņu izteiktās domas apkopoja AKCMV pedagoge Anitra Rause.

A.Rause: "Godājamais skolotāj Aivar! Kāda no jūsu nodaļas absolventēm jūs raksturo šādi: „Skolotājs Aivars Radziņš – "lielais gans" daudziem pūšaminstrumentu spēlētājiem. Pats ir darītājs, prasīgs pret audzēkņiem, pēc skata nopietns, bet pilns humora." Ko jums pašam nozīmē savs darbs, un vai varat iedomāties sevi citā profesijā?"

A.Radziņš: "Darbs man ir darbs, kuru protu un daru pēc labākās sirdsapziņas. Varu gan sevi iedomāties arī citās profesijās, jo jau kādu laiku kādas pāris stāv prātā."

Ir jau tā, ka cilvēks sākas no savām "saknēm" – savas ģimenes, vai ne? Kādi ir jūsu pamatiespāidi par vietu un cilvēkiem, pie kā "ieradāties" – uzaugāt šajā pasaulē? Kad un kādos apstākļos tas notika? Kādas vērtības vecāki jums iemācīja?

Pēc maniēm ieskatiem, ierados pasaulē skaistā vietā un pie jaukiem cilvēkiem, kas paši mazliet nodarbojās ar mūziku. No iemācītajām vērtībām varu minēt pienākuma apziņu, bet gan jau ir vēl kādas.

Vai ir kādas lietas, kur jūsu domas tagad atšķiras no tā, kā bērnībā tika mācīts?

Nē, manas domas nav mainījušās, jo tas, kas man ir iemācīts, ir palicis, un tā es arī dzīvoju.

Nākamie nozīmīgie jauna cilvēka veidotāji ir viņa skolotāji. Kuri no jūsu skolotājiem atstājuši vispaliekošākās pēdas jūsu sirdī, prātā un līdz ar to arī dzīvē?

No katra skolotāja esmu kaut ko mācījies un ieguvis. Īpaši nevaru nevienu

izcēl, jo pats visam esmu lauzies cauri.

Kā jūs izvēlējāties kļūt par mūziķi?

Es neizvēlējos. Mani aizveda uz mūzikas skolu, un tālākais ir loģisks turpinājums.

Ar kādām grūtībām jums iznāca saskarties jaunības posmā, studijās un vēlāk - darba dzīvē? Kā šīs grūtības pārvarējāt?

Jau no otrā kursa mūzikas vidusskolā un visā studiju laikā strādāju dažādos orķestros un guvu gandarījumu no darba, kas man patika. Nekādu grūtību nebija. Tas bija skaists laiks.

Attiecības "skolotājs – audzēknis" - kas tas vispār ir? Ko jums nozīmē jūsu audzēkņi? Vai ir tādi, par kuriem gribētu pastāstīt vairāk?

Mani audzēkņi man nozīmē - mani topošie kolēģi. Es viņus nemācu, es viņiem dodu iespēju mācīties.

Kādas vērtības jūs cenšaties nodot saviem audzēkņiem?

Cenšos nodot tās vērtības, ar kurām es pats dzīvoju.

Kas jums dzīvē dod spēku un prieku?

Katra diena nes kaut ko jaunu un citādāku. Par to tad arī priecājos.

Jūsu mīļākais komponists un skaņdarbs un – kāpēc tieši šis?

Mīļākā komponista un mīļākā skaņdarba nav, jo laba mūzika ir laba mūzika.

Jūsu novēlējums AKCMV jubilejas gadā?

Saglabāt skolas pamatvērtību - mīlestību uz mūziku, neapmaldoties mūsdienas kompetenču un birokrātijas džungļos.

XI Starptautiskais Jauno mūziķu konkurss VIVA LA MUSICA

 GRAND PRIX laureāte pianiste
Marija Jovanović no Serbijas

Šī gada 14. – 16.aprīlī Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolā (SBDMV) notika XI Starptautiskais Jauno mūziķu konkurss VIVA LA MUSICA, šoreiz jaunā formātā – žūrijas komisija vērtēja konkursa dalībnieku ierakstus. Tā kā pagājušajā gadā konkurss nenotika pandēmijas dēļ, šogad bija divkārs prieks par katru konkursa dalībnieku.

Šoreiz konkurss bija veltīts divu izcilu komponistu – Roberta Šūmaņa 210 gadu jubilejas un Ludviga van Bēthovena 250 gadu jubilejas atcerei, līdz ar to konkursa dalībniekiem savā programmā bija jāatskaņo arī viens no R.Šūmaņa vai L.van Bēthovena skaņdarbiem.

Kopumā konkursā šogad bija pieteikušies 42 dalībnieki no Serbijas, Ukrainas, Lietuvas, Baltkrievijas un Latvijas (Rīga, Jēkabpils, Ķekava, Viļāni, Gulbene, Valmiera, Ikšķile, Jūrmala, Līvāni, Ogre, Ādaži, Daugavpils). A grupā piedalījās 7 dalībnieki vecumā no 9 līdz 11 gadiem, B grupā piedalījās 14 dalībnieki vecumā no 12 līdz 14 gadiem, C grupā – 10 dalībnieki vecumā no 15 līdz 17 gadiem, D grupā –

⇒ turpinājums 5. lpp.

KĀRTĒJIE IZCILIE PANĀKUMI STARPTAUTISKĀ KONKURSĀ

Jāņa Norviļa Madonas Mūzikas skolas klavierskolotājas Līgas Cepītes audzēkņi godam pārstāvēja savu skolu pirmajā starptautiskajā Marka Rotko mūsdienu mūzikas jauno izpildītāju konkursā: 1. vieta 5. klases audzēknei Ievai Russakai, 2. vieta 5. klases audzēkņim Patrikam Rafaelam Klūgam, 2. vieta 2. klases audzēknei Undīnei Mālniecei, 3. vieta – 1. klases audzēknei Gabrielai Hačatranai. 26. un 27. martā ar plašu pārstāvniecību Daugavpilī norisinājās pirmais starptautiskais Marka Rotko mūsdienu mūzikas jauno izpildītāju konkurss. Konkursa galvenais mērķis – sekmēt muzicēšanas prasmju attīstību jaunajiem mūziķiem un vienlaikus godināt pasauleslavenā gleznotāja Marka Rotko vārdu. Kā zināms, mākslinieks dzimis Daugavpilī, bet vēlāk pārcēlies uz dzīvi Amerikā.

Neskatoties uz pandēmijas "Covid - 19" laiku, klavierskolotājas Līgas Cepītes aktivitāte nav mazinājusies, bet gan gluži pretēji – pieaugusi, sagatavojot konkursam četrus audzēkņus. Šogad, sākotnēji paredzētā konkursa klātienē izpalika, aizvietojo to ar attālinātu dalību, iesūtot video ierakstus. Abpusējs lēmums no skolotājas un audzēkņu puses bija apņēmības pilns: atkāpšanās no kopējā mērķa – piedalīties konkursā – nav iespējama. Tas, protams,

prasīja lielas abpusējas pūles, reizēm pat padošanos un neticību sev, tomēr, pieslēdzot gribasspēku un arī vecāku atbalstu, visiem četriem iesaistītajiem audzēkņiem izdevās nonākt līdz izvirzītajam mērķim.

Konkursā tika pārstāvētas visu mūzikas instrumentu kategorijas – klavieres, stīgu instrumenti, akordeons, pūšamie un sitamie instrumenti. Konkursa dalībnieki tika iedalīti piecās vecuma grupās. Katram konkursantam bija jāatskaņo skaņdarbi, komponēti ne agrāk kā 1970. gadā (jāatzīmē, ka Marks Rotko mūžībā devās 1970. gadā). Iespējams, ka konkursa organizatoru doma bijusi, lai, arī pēc mākslinieka aiziešanas mūžībā, māksla un mūzika turpina skanēt pasaulē un viņa dzimtajā pilsētā Daugavpilī.

Konkursā piedalījās vairāk nekā 300 dalībnieku no Latvijas, Vācijas, Kanādas, Krievijas, Portugāles, Indijas, Izraēlas, Somijas, Igaunijas, Lietuvas, Moldovas, Ukrainas, Polijas un Baltkrievijas. Konkursu vērtēja kompetenta žūrija 10 cilvēku sastāvā no vairākām valstīm: Latvijas, Vācijas, Igaunijas, Lietuvas, Izraēlas, Kanādas un Krievijas.

Vislielākais konkursa dalībnieku skaits bija klavieru kategorijā, kur uzstājās arī 4 Jāņa Norviļa Madonas Mūzikas skolas klavierspēles skolotājas Līgas Cepītes audzēkņi. Pirmajā vecuma grupā (73

2. klases audzēkne Undīne Mālniece

dalībnieki) – 2. vieta 2. klases audzēknei Undīnei Mālniecei, 3. vieta – 1. klases audzēknei Gabrielai Hačatranai, otrajā vecuma grupā (40 dalībnieki) – 1. vieta 5. klases audzēknei Ievai Russakai, trešajā vecuma grupā (37 dalībnieki) – 2. vieta 5. klases audzēkņim Patrikam Rafaelam Klūgam. Vietu sadalē viņi ir augšgalā, apsteidzot daudzus konkursantus, ne tikai no Latvijas, bet arī vairākām lielvalstīm.

Paldies skolotājai Līgai Cepītei, viņas audzēkņiem un vecākiem par atbalstu un ieguldīto darbu! Lepojamies un priecājamies par panākumiem!

Jāņa Norviļa Madonas Mūzikas skolas kolektīvs

MUZIKĀLĀS AKTIVITĀTES ROPAŽU MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLĀ "RODENPOIS"

Lai gan šis sarežģīts un izaicinājumiem pilns laiks, Ropažu Mūzikas un mākslas skola „Rodenpois” aktīvi darbojas gan attālinātājā mācību procesā, gan ārpusskolas aktivitātēs.

Liels gandarījums ir par aprīlī izietu skolas akreditāciju un saņemtajiem 6 tālākajiem darbības gadiem. Daudz atzinīgu vārdu un vērtējumu no ekspertiem liecina, ka skola ir spēcīga, radoša un uz tālāko attīstību tendēta.

Neskatoties uz to, ka konkursi un festivāli tiek pārcelti vai atcelti, ir tādi, kas notiek attālināti. Ropažu mūzikas un mākslas skolas „Rodenpois” audzēkņi, kopā ar pedagogiem, nolēma tajos piedalīties. Un šis lēmums vainagojās ar labiem rezultātiem.

2021. gada aprīļa mēnesī Ropažu Mūzikas un mākslas skolas „Rodenpois”

mūsdienu ritma mūzikas programmas audzēkņi attālināti piedalījās Starptautiskajā jauno vokālistu konkursā „Uzstaro 2021” Talsos. Rezultātā Ernestam Rasimam – 3. vieta, Paulai Ķezei – atzinība.

Īpaši aktīvi konkursos un festivālos piedalījās klavierspēles klases audzēkņi:

Starptautiskajā jauno pianistu konkursā Baltkrievijā – 6. klavierspēles audzēknei Enijai Vjakei – 2. vieta.

Starptautiskajā pianistu konkursā „Astana Stars” (Kazahstānā) – 3 – I pakāpes laureāti (Līvija Mētra Mekša, Ritvars Traviņš, Terēze Rasima), 1 – II pakāpes laureāts – Enija Vjakse.

Sertifikātus par piedalīšanos pianistu festivālā Šauļos saņēma 9 klavierspēles audzēkņi – (Ritvars Traviņš, Terēze Rasima, Kristīne Lindberga, Marta Vanaga, Viktorija Garkule, Esmeralda Virlane, Enija

Vjakse, Līvija Mētra Mekša, Loreta Avota).

Maija beigās ceram saņemt labus rezultātus par dalību flautas spēli Ulbrokā un Salacgrīvā (Amēlija Daukste – Pudule), kā arī gaidām rezultātus no Starptautiskā klaviermūzikas konkursa – festivāla „Mūzikas tilts” Klaipēdā (Enija Vjakse, Līvija Mētra Mekša).

Lielu darbu audzēkņu sagatavošanā un ierakstu veikšanā ir veikuši skolas pedagogi un vecāki: Daiga Brokāne, Inese Paura, Evija Belicka, Marlēna Lapiņa, Veneta Dubrova (klavierspēle), Justīne Paupere (vokāls), Santa Stalidzāne (flauta), Rūdolfs Misā (filmēšana, montēšana), Kristaps Rasims (filmēšana, montēšana).

Paldies visiem par darbu un veiksmi tālākajās muzikālajās aktivitātēs!

Ropažu mūzikas un mākslas skolas „Rodenpois” direktore **Daiga Jankovska**

⇒ turpinājums no 3. lpp.

11 dalībnieki vecumā no 18 līdz 20 gadiem.

Tradicionāli konkursā piedalījās visdažādāko specialitāšu pārstāvji – pianisti, akordeonisti, ģitāristi, flautisti, saksofonisti, klarnetisti, trompetisti, vokālisti. Varēja redzēt arī retāk sastopamu instrumentu pārstāvju uzstāšanos – konkursā piedalījās tubists, mežradznieks, kontrabasists un sitaminstrumentālists.

Konkursu vērtēja starptautiska žūrija: Asta KRIKŠČIŪNAITĒ – vokāliste, Lietuvas Mūzikas un Teātra akadēmijas profesore, Vokālās mākslas katedras vadītāja;

Darko DAVIDOVIČ – klarnetists, saksofonists, pilsētas Novi Sad Iosip Slavenski pamatskolas pedagogs (Serbija);

Andris VECUMNIEKS – komponists,

diriģents, muzikologs, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Kompozīcijas katedras profesors, Orķestra diriģēšanas katedras vadītājs;

Aivars BROKS – pianists, diriģents, Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolas direktors, Latvijas Mūzikas izglītības iestāžu asociācijas vadītājs.

Konkursā godalgotās I, II un III vietas ieguva 17 jaunie mūziķi no Latvijas, 2 – no Lietuvas un 1 – no Baltkrievijas, 1 – no Ukrainas, 2 – no Serbijas. Atzinības rakstus par veiksmīgu piedalīšanos konkursā saņēma 10 Latvijas pārstāvji.

Konkursa galveno balvu – GRAND PRIX izcīnīja pianiste Marija Jovanović no Serbijas.

Pateicamies visiem konkursa dalībniekiem, pedagogiem, koncert-

meistariem par drosmi muzicēt un piedalīties konkursos arī šajos grūtajos apstākļos. Īpašs paldies par atbalstu Daugavpils kultūras atbalsta biedrībai, Valsts Kultūrkapitāla fondam un Daugavpils pilsētas domei.

Gaidīsim jaunus mūziķus 2022. gada aprīlī uz XII Starptautisko Jauno mūziķu konkursu **VIVA LA MUSICA**, cerēsim, ka šoreiz klātienē!

Aivars Broks

Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolas direktors, konkursa žūrijas komisijas loceklis

AIZPUTES MŪZIKAS SKOLAI- FLĪĢELIS "YAMAHA"

Īstenojot Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstīto projektu "Mūzikas un dejas mākslas izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes uzlabošana", Aizputes Mūzikas skola tikusi pie jauna Japānā ražota mūzikas instrumenta – Flīģeļa "Yamaha".

Ar šī flīģeļa iegādi tiek veicināta Aizputes Mūzikas skolas izglītības procesa attīstība, uzlabota iestādei nepieciešamā materiāli tehniskā bāze.

Tas ir liels ieguldījums audzēkņu prasmju un iemaņu nostiprināšanai, vairojot arī emocionālo labsajūtu, tādā veidā jaunajiem mūziķiem dodot iespēju pilnveidoties un apgūt jaunas prasmes, saglabāt konkurētspēju nepārtraukti mainīgajā pasaulē.

Dažādu instrumentu spēli 12 profesionālās ievirzes izglītības programmās šobrīd pie mums apgūst 103 audzēkņi, no kuriem 20 audzēkņi par savu specialitāti izvēlējušies klavierspēli. Tā kā profesionālās ievirzes izglītības programmu mācību plāns paredz, ka klavieres ir obligāts mācību priekšmets no 2. klases visu programmu audzēkņiem, tad varam teikt, ka kvalitatīvs mūzikas instruments – flīģelis nepieciešams visiem skolas audzēkņiem, kā arī viņu pedagogiem, lai īstenotu mācību procesu un būtu ilgtermiņa ieguldījums audzēkņu profesionālajā attīstībā. Par to liecina arī 2020. gada akreditācijas ekspertu komisijas ieteikums, ka nepieciešams klavierspēles klases aprīkot ar flīģeļiem, jo tas nodrošinātu kvalitatīvu

programmas apguvi.

Diemžēl no mūzikas skolas rīcībā esošajiem trīs flīģeļiem divi iegādāti pagājušā gadsimta 70-tajos gados, un ir tehniski nolietojušies (grūtības uzskatīt, prasa lielus remontdarbu finanšu ieguldījumus).

Ar pašvaldības atbalstu 2003. gadā tikām pie trešā jaunā flīģeļa "Petrof". Flīģeļi atrodas koncertzālē un mācību koncertu zālē, taču jauno pianistu apmācību klasēs nav flīģeļu, kā to paredz apmācības sistēma.

Arī turpmāk plānots organizēt dažādus koncertus, konkursus, meistarklases un pilnveidot audzēkņu muzikālo spēju attīstību, skaņveides izpratni, kas protams, prasa labu mūzikas instrumentu – flīģeli.

Mūzika ir spēcīgs personīgās un sabiedrības izaugsmes dzinulis, kam piemīt nozīmīga loma personas identitātes un iekļaušanās sabiedrībā veicināšanā. Mūzikas instrumentu spēles apmācība un muzicēšana attīsta un bagātina ne tikai audzēkņu garīgo, emocionālo, empātisko pasauli, bet darbojas arī kā intelektuālo spēju attīstītāja, iesaistot darbā visplašākos smadzeņu laukus – domāšanas, dzirdes, atmiņas, ritma izjūtas, kustību un emociju centrus. To novērtē arī audzēkņu vecāki, jo Aizputes Mūzikas skolu apmeklē audzēkņi no Aizputes, Kuldīgas novadiem. Aizputes Mūzikas skolas audzēkņi ar labiem rezultātiem piedalās dažāda mēroga konkursos (valsts, starptautiska, Kurzemes reģionā, Liepājas reģionā

u.c.), rīko koncertus, meistarklases, kuras apmeklē plašs klausītāju loks. Pagājušajā mācību gadā ar koncertu un meistarklasi viesojās pianisti Sana Villeruša un Francis Gailjus, ilggadīga sadarbība ar pianisti Agnesi Egliņu.

Cenu aptaujā flīģeļa iegādei un uzstādīšanai tika izvēlēts SIA "Stanford Music Latvia".

Projekta vadītāja ir Aizputes Mūzikas skolas direktore Arta Kangizere. Paldies par sadarbību projekta sagatavošanā un īstenošanā Aizputes novada domei.

Projekta kopējās izmaksas Eur 9999,00; VKKF finansējums ir Eur 5000,00 UN Aizputes novada domes līdzfinansējums 4999,00.

Aizputes Mūzikas skolas direktore **Arta Kangizere**

VALMIERAS MŪZIKAS SKOLAS SĀKUMGADI. PERSONĪBU UN ĒKU LIKTEŅI. III

Par Valmieras Mūzikas skolas svinīgo atklāšanu 1920. gada 20. novembrī, šo Latvijas izglītības un mākslas dzīvei nozīmīgo notikumu, informācija rodama, gan Rīgā iznākošajā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" (Nr.109., 23.11.1920), gan Valmierā izdotajā nedēļas laikrakstā "Vidzemnieks" (Nr.55., 26.11.1920.).

Mūzikas skolas svinīgo atklāšanas aktu ar atskatu uz tās tapšanas gaitu Valmieras Latviešu biedrības zālē iesāka skolas organizētāja un vadītāja Anna Ķirpīte. Viņai šis svinības bija līdzšinējā darba sasniegumu augstākais mūzikas profesionāļu elites un sabiedrības pārstāvju novērtējums. Valmieras Mūzikas skolas atklāšanu sveica četri no pieciem IM MD Mūzikas padomes locekļiem: prof. Jāzeps Vītols un Pauls Šuberts bija ieradušies personīgi, bet padomes priekšsēdētājs, komponists Alfreds Kalniņš un Latvijas Nacionālās operas direktors, komponists Jānis Zālītis (1884–1943) sveica telegrāfiski. Laikraksti uzskaita arī pārējos sveicējus, kuru vidū gan Valmieras apriņķa pašvaldības vadība, gan Valmieras skolu un sabiedrisko organizāciju pārstāvji. Rakstītāji pieminējuši, ka "apsveikumiem sekoja tautas himna, kamermūzikas koncerts un bankets mūzikas skolas zālē."

Kamermūzikas koncertā uzstājās Latvijas Konservatorijas stīgu kvartets. Tā sastāvā spēlēja arī Eduards Vinerts (1899–1981), kurš bija uzņēmies Valmieras Mūzikas skolas vijolklases vadību. Bez tam koncertā pianists Pauls Šuberts "uzstājās ar Vitola, Rahmaninova un Šopēna klavieru kompozīcijām".

Viens no Mūzikas skolas pirmā gada audzēkņiem, vēlāk pazīstamais vijolnieks, ērgelnieks, komponists un pedagogs Helmers Pavasars (1903–1998), kura bērnība un skolas gadi pagāja Valmierā, vairākkārt atmiņās pieminējis skolas atklāšanas notikumus. Viņš stāstījis, ka svinīgā atklāšana notikusi Valmieras Latviešu biedrībā, bet Mūzikas skolā – bankets un balle, kurā Jāzeps Vītols spēlēja pirmo valsī.

Izvērstāku publikāciju par Valmieras Mūzikas skolu un tās atklāšanas svētkiem žurnāla "Latvju Mūzika" pirmajā numurā, kas iznāca 1921. gada janvārī bija sagatavojis skolas mūzikas teorijas skolotājs un kora diriģents Arnolds Sineps (1881–1952). Viņš arī pieminējis visus pedagogus, kas līdz ar Annu Ķirpīti strādāja skolas atvēršanas laikā: "A. Kibbe,

K. Švank, K. Veber, A. Štokman un M. Ginter jaun kundzes, A. Sineps, E. Vinerts un M. Klemans." Turpat piebildis, ka "turpmāk savu līdzdalību apsolījuši dziedāšanas skolotājs A. Bessels un pianists P. Krieviņš"

Par lielāko daļu pieminēto pedagogu ir ļoti maz ziņu. Skaidrs, ka Adele Kibebe ir Annas Ķirpītes māsa, bet vai tā ir 1872. gadā dzimusī Adele Emīlija Kibebe, kura vairāk saistīta ar Igauniju, vai tomēr vecākā māsa Helēna Marija Adele Kibebe (1867–?), kura bija mājskolotāja un 1920. gada 6. martā izdotajā pasē atzīmēts, ka viņa dzīvo Valmierā Gaujas ielā Nr.15. Vecākā māsa ar Annu turējās kopā līdz pat sirmam vecumam.

"Obligatoriskā klavieru skolotāja" Alma Štokmane bija dzimusī 1902. gada 11. oktobrī Valmierā un 1920. gada 19. februārī izdotajā pasē norādīts, ka viņa ir skolniece. No 1921. gada rudens A. Štokmane studēja Latvijas Konservatorijā Paula Šuberta klavierklasē, ko pabeidza 1928. gadā. 1930. gados viņa līdz ar Lūciju Garūtu (1902–1977), Jāni Ķepīti (1908–1989), Nikolaju Vanadžiņu (1892–1978), Arvidu Žilinski (1905–1993) bija pedagoge Rigas Tautas konservatorijas klavierklasē, kur sāka strādāt kā studente jau kopš šīs mācību iestādes dibināšanas 1927. gadā. 1938. gadā viņa apprecējās ar Aizsargu organizācijas ārstu Jāni Tirzīti (1899–1983), vēl kādu laiku turpināja pasniedzējas darbu Rīgā, bet tad pārcēlās uz Ainažiem, kur bija vīra darba vieta. Pēc preses ziņām redzams, ka vēl 1942. gada Lieldienās viņa kā brīvmāksliniece piedalījies organizācijas "Tautas palīdzība" koncertā Ainažos.

Par Karinu Švanku (Schwanck) zināms, ka viņa dzimusi 1898. gada 21. martā Valmierā tirgotāja un vietējās vācu kopas sabiedriska darbinieka Leopolda Švanka (1857–1909) ģimenē. 1920. gada 4. novembrī izdotajā pasē atzīmēts, ka viņa ir mūzikas skolotāja, kura dzīvo Valmierā Gaujas ielā Nr.15. Jau 1921. gada nogalē pārcēlusies uz dzīvi Rīgā, kur pasniedza privātskolas klavier spēlē. 1924. gada 1. septembrī reklamā laikrakstā "Rigasche Rundschau" (Nr.197.) norādīts, ka Karinas Švankas klaviernodarbības notiek Todtlēbena bulvārī Nr. 5 – 3 (vēlākais Kalpaka bulv.). Turpat atzīmēts, ka viņa ir skolojusies pie profesora Džeimsa Kvasta (James Kwast, 1852 – 1927) Šterna Konservatorijā Berlīnē. 1930. gados viņas klaviernodarbības notika Valdemāra ielā 11, dz.12 (Rigasche Rundschau, Nr.209.,

11.09.1937.). Valmierā pie Karinas Švankas mācījusies vēlākā pianiste un Valmieras Mūzikas skolas klavier skolotāja Edīte Pavasare (prec. Plece, 1901–1977)

Līdzīgi kā Karinai Švankai klavierpedagoģes gaitas iegrozījās arī vācu jaunavai Karinai Heinriha meitai Vēberei (Weber), kura dzimusi Rīgā 1900. gada 15. janvārī. Viņas ārzemju pasē, kas izdota 1919. jūnijā, jau atzīmēts, ka viņa ir klavieru skolotāja. Pēc pirmā mācību gada A. Ķirpītes vadītajā Valmieras Mūzikas skolā viņa atgriezās dzimtajā Rīgā, lai tur pati uzsāktu klavierstundu pasniegšanu. Nodarbības notika viņas dzīves vietā Laipu ielā 2/4, kur bijusi pierakstīta arī Karina Švanka. 1923. gada augustā Karina Vēbere savai reklamai pievienoja paziņojumu, ka viņa ir Berlīnes Šterna Konservatorijas profesora Džeimsa Kvasta skolniece. (Rigasche Rundschau, Nr.189., 29.08.1923.). 1936. gadā viņas klaviernodarbības notika Lielajā Jēkaba ielā 30, dz.8., bet 1940. gada rudenī jau padomju okupācijas apstākļos – Andreja Pumpura ielā 3, dz.1. (Padomju Latvija, Nr.37, 21.09.1940.). Jāatzīmē, ka Celtnieku kultūras nama "Oktobris" Rīgā 1968. gadā sludinājumā par jaunu dalībnieku uzņemšanu klavieru spēles kursus, kā vadītāja minēta Karina Vēbere (Rīgas Balss, Nr.210 (04.08.1968). Klavier skolotāja K. Vēbere mirusi 1982. gada 30. augustā un apglabāta Meža kapos Rīgā.

No pieminētajām skolotājām pazīstamākā un pieredzes bagātākā bija 1858. gadā Rīgā dzimusī Magdalēna Ginteres jaun kundze. Ar skatuves vārdu *Magda Günther* viņa kā koncertdziedātāja un vokālā pedagoge mūzikas cienītājiem Rīgā bija pazīstama jau no 19. gs. 80-tajiem gadiem. Kad 1938. gada 24. aprīlī cienījamā māksliniece un skolotāja devās mūžībā, laikrakstā "Rigasche Rundschau" atzīmēts, ka viņa pusgadsimtu darbojās kā mūzikas pedagoge un viņas audzēkņu pulks gandrīz nav saskaitāms. Apglabāta viņa Jelgavas Jāņa kapos.

Rakstā minētais vijolnieks Eduards Vinerts dzimis Rīgā 1899. gada 16. augustā. Valmieras Mūzikas skolas dibināšanas laikā vēl bija Konservatorijas students, taču vijolspēli kopš astoņu gadu vecuma apguvis pie savulaik pazīstamiem pedagogiem, kā arī jau bija guvis koncertdarbības pieredzi. Pēc studijām bija Konservatorijas mācībspēks un radiofona orķestra

koncertmeistars. Pēc Otrā pasaules kara apmetās Kalifornijā, ASV. Miris 1981. gada 24. novembrī.

Ziņas par klavierspēles pedagogu Maksu Klēmanu (Cleemann, 1888–?) Rīgā iznākošajā latviešu un vācu presē parādījās jau pirms Pirmā pasaules kara. Viņš dzimis 1888. gada 3.(15.) augustā Piņķu pagastā vietējā luterāņu draudzes mācītāja Gustava Klēmaņa (1858–1919) ģimenē, kas piederēja pie savulaik Vidzemē ievērojamas inteligentu dzimtas. Makša tēva brālis Hermanis Klēmanis (1862–1912) bija Baltijā pazīstams pianists un klavierskolotājs, kurš izglītojies Minhenes Konservatorijā un Rīgā bija pedagogs Amālijas Berlinas (Berlin, 1861–1927), vēlākā Johana Blūma (Bluhm, 1870–?) Rīgas Skaņu mākslas skolā. Drīz pēc onkuļa nāves Maksis Klēmanis kļuva par Blūma skolas klavierspēles skolotāju. 1918. gadā vācu okupācijas laikā viņš bija pieņemts par klavierspēles pasniedzēju Rīgas Mūzikas augstskolā. No 1921. gada Makša Klēmaņa klavierpasniedzēja privātprakses nodarbības bija viņa dzīvesvietā Raiņa bulvārī 3, dz. 6.(7.). 1939. gada nogalē viņš ar sievu Kseniju un dēlu Georgu Gustavu repatriējās uz Vāciju.

Par pieminēto dziedāšanas skolotāju, tenoru Alfredu Beselu (Bessel) ziņu pavisam maz. Pēc laikrakstu reklamām no 1921. gada līdz 1926. gadam redzams, ka viņš piedalījies garīgās mūzikas koncertos Rīgas luterāņu baznīcās. Valmieras mūzikas skolā viņš strādājis īsu brīdi. Žurnāla "Latvju Mūzika" 1921. gada aprīļa numurā vēstīts, ka Besela vietā par "zolo dziedāšanas klases vadītāju pieņemta Ance Lindberga" (1878 – 1946). Arī viņa Valmierā darbojās tikai dažus mēnešus līdz skolas pirmā mācību gada beigām. Lindberga bija viena no pirmajām latviešu profesionālajām dziedātājām, kura dziedāšanu bija mācījusies Berlīnē un Milānā. Savos koncertos daudz popularizēja latviešu tautsdziesmu.

Pirmajā mācību gadā Valmieras Mūzikas skolā darbu uzsāka arī nākamie skolas direktori Pauls Krieviņš (1885 – 1972) un Arnolds Sineps.

"Latvju Mūzikas" 1921. gada 1. numurā līdz ar A. Sinepa Vamieras Mūzikas skolai vēl tīto apskatu, žurnālā ievietots mūzikas kritiķa Ernesta Brusubārdas (1880–1968) pārskats par IM Mūzikas nodaļas darbību, kur minēts, ka "Valmieras Mūzikas skola pagaidām skaitās kā privātzņēmums ar lielāku Mūzikas nodaļas pabalstu, bet

jau no nākošā mācības gada šo skolu nodomāts pārvērst par valsts mūzikas skolu". Pārskatā arī atzīmēts, ka līdzīgi kā ar klavierēm "Mūzikas nodaļai nācās savākt arī dažādos apgabalos pamestās notis, kuru skaits ir dažu tūkstošu liels. Viena daļa no tām nodotas Valmieras mūzikas skolas un Fonoloģijas institūta lietošanai, bet no pārējām ir nodomāts ierīkot Valsts Nošu lasītavu".

Mūzikas skolas svinīgā atklāšana pagāja un atkal atsākās tās vadītājas rūpes par skolas attīstību, kas gan vairāk atgādina cīņu par jaunās mācību iestādes eksistenci. Par to liecina Annas Ķirpītes sarakste ar IM Mūzikas nodaļas vadītāju Alfrēdu Kalniņu.

1920. gada 24. novembrī oficiālā vēstulē viņa rakstīja: "Laiņi lūdzu man jo drīz paziņot, vai līdz 1. janv. 1921. g. varēšu dabūt vēl piecas klavieres. Tā kā bez instrumentiem nav iespējams jaunu zemestri sākt, tad tas man jāzin priekš tekošā pusgada beigām.

Tālāk lūdzu pārvērst Valmieras Mūzikas skolu par valsts iestādi, jo tikai tad būs iespējams pievilkt tāni krievnākus spēkus un nostādīt to uz labākiem un drošākiem pamatiem. Ja nu tas tomēr pagaidām vēl izrādītos par neiespējamu, tad skolai no 1. janv. 1921. g. līdz jauna mācību gada sākumam (1.sept.) nepieciešams sešdesmit tūkstošu (60.000) rbļ. liels pabalsts, neieskaitot solītos, aprīļa mēnesī izmaksājamos 25.000 rubļus. Valmieras Mūzikas skolas vadītāja A. Kirpīt".

Spilgts mūzikas skolas darbību un laikmetu raksturojošs dokuments ir Annas Ķirpītes oficiālā vēstule IM Mākslas Departamenta Mūzikas nodaļai 1921. g. 21. janvārī:

"Attiecībā uz Mūzikas skolas budžeta apstiprināšanu, man būtu vēl Mūzikas Padomei sekošais lūgums. Dziedāšanas skolotājs Bessels apņemas uz Valmieru braukt tikai tad, ja viņam samaksā ceļu. Budžetu steigā sastādīdama, biju aizmirsusi to zumu uzdot. Vēlāki, kad apķēros, domāju to segt no zumas kura uzdota priekš neparedzētiem izdevumiem. Bet no 1. janvāra dzelzeļa tarifs tika tā paaugstināts, ka tas nav iespējams. Bez tam vēl divi skolotāji to pašu pieprasa, jo no tā laika, kad es ar viņiem nolīgu, braukšanas cenas ir četrkārtīgi paaugstinātas, tā kā man iznāk katru mēnesi par ceļu izdevumiem maksāt 2320 rbļ. (biļetes 120x16 + ormanim 400). Tad tālāk man vēl reiz jārunā par budžetā stripoto zumu priekš skolotāju uztura. Līdz Ziemas svētkiem es viņiem to devu bez kādas atlīdzības, bet uz priekšu man tas nav iespējams.

Tā kā šie trīs skolotāji, bez piemaksas priekš ceļa un uztura kategoriski atteicās darbību turpināt, tad tieku nostādīta ļoti nepatīkamā un neērtā stāvoklī, jo zemesra vidū nav domājams aicināt citus spēkus. Lai nu šo lietu nokārtotu nepārtraucot skolas gaitu esmu spiesta Mūzikas Padomei lūgt palielināt Valmieras Mūzikas Skolai piespriesto budžetu par 2320 rbļ. + 700 rbļ. (20 dienas) a' 35 rbļ.) kopā – 3020 rbļ mēnesī brīvlaiku izņemot. Tālāk gribu lūgt izsūtīt pie iespējas ātrāk talonu priekš janvārī saņemamās zumas Valmieras Valsts Kases nodaļā, jo skolotāji ar nepacietību gaida uz algu, kā arī paziņot kā stāv ar klavierēm; tagad skolēniem stundas jāatliek no vienas dienas uz otras, jo trūkst instrumentu. Bez tam vēl ceru ka dabūšu stipendijas septiņiem skolēniem. Ko Jūs uz to man varat teikt. [?]"

Diemžēl atbildi skolas vadītāja nesagaidāja. Uz valsts vispārējā saimniecisko grūtību fona problēmas samilza arī par Latvijas mūzikas dzīvi atbildīgajā organizācijā. Žurnāla "Latvju Mūzika" 1921. gada marta numurs (Nr.3) vēstīja: "Komponists Alfreds Kalniņš atteicās no I.M. Mūzikas nodaļas vadītāja posteņa. – I.M. Mūzikas nodaļa likvidēta. Mūzikas Padomes locekļi iesnieguši valdībai atlūgumus. Padomes lietas nodotas pagaidām Konservatorijas pārziņā līdz jaunās Padomes sastādīšanai." Par Pagaidu Mūzikas pārvaldes vadītāju kļuva Konservatorijas direktors prof. Jāzeps Vītols. Šo pārmaiņu rezultātā Annai Ķirpītei bija zudis tik nozīmīgais Alfreda Kalniņa atbalsts, taču tagad bija iespēja cerēt uz Valmieras Mūzikas skolas Goda prezidenta profesora Vītola palīdzību.

Pēc vairāku mēnešu pārtraukumu atkal atsākās Annas Ķirpītes sarakste ar mūzikas dzīves vadītājiem Rīgā. Maija sākumā, kad skolas vadītāja jau izmisumā bija nosūtījis telefongramu IM Pagaidu Mūzikas pārvaldei par kritisko finansiālo stāvokli, kas apdraud skolas pastāvēšanu, viņa saņēma atbildi, kurā ieteikts ar lūgumrakstu pēc pabalsta griezties Kultūras fondā. Vēstulē, ko bija parakstījis IM Pagaidu Mūzikas pārvaldes vadītājs Konservatorijas direktors profesors Jāzeps Vītols bija teikts: "Ir izredzes, ka no nākošā budžeta ceturksnā, t.i. no 1. jūlija š.g. izdosies no Valdības dabūt vajadzīgo pabalstu, kādēļ ieteicams vēl nesteigties ar skolas likvidāciju, lai ar to neiznīcinātu tiko iesākto darbu."

Tālis Pumpuriņš,
vēsturnieks

JAUNO MŪZIĶU DZĪVES NOTEIKUMI

- Vissvarīgākais ir dzirdes attīstība. Jau sākotnēji pieradini sevi sadzirdēt toņus un skaņkārtas. Ieklausies zvanu, loga rūts skaņā, dzeguzes balsī...
- Spēlē ritmiski. Daudzu virtuozu spēle atgādina iereibuša cilvēka streipuļošanu. Neņem paraugu no tā.
- Pēc iespējas agrāk apgūsti harmonijas pamatus.
- Nebaidies no vārdiem: teorija, harmonija, kontrapunkts un līdzīgiem. Iepazīsti to jēgu un saturu.
- Nekad nedauzi klavieru taustiņus. Vienmēr spēlē ar domu, jēgu un neapstājies skaņdarba vidū.
- Nekad nepaātrini tempu, kā arī nepalēnini. Abi netikumi vienlīdz slikti.
- Vieglus skaņdarbus centies atskaņot labi un izteismīgi; tas ir labāk nekā atskaņot grūtus skaņdarbus viduvēji. Uzdotos skaņdarbus proti ne tikai nospēlēt, bet arī nodziedāt bez klavieru pavadījuma. Attīsti tiktāl savu mūzikas izpratni, lai paturētu atmiņā ne tikai melodiju, bet arī pavadījuma harmoniju.
- Daudz lasi no lapas.
- Kad spēlē, neuztraucies par to, kas tevi klausās.
- Ja Tev piedāvā nospēlēt nezināmu skaņdarbu, vispirms to pārskati līdz pašam beigām.
- Ja pēc ilgākas vingrināšanās jūties noguris, pārtrauc vingrināšanos. Atpūties. Vingrināšanās bez prieka un svaiguma sajūtas nenesīs augļus.
- Kad paaugies, neaizraujies ar populāras mūzikas spēlēšanu. Laiks ir bezgala dārgs. Tā aizvien pietrūkst, lai iepazītos ar klasiskām vērtībām.
- Nevar izaudzināt veselīgu cilvēku, to nepārtraukti barojot ar saldumiem un našķiem. Gars ir jābaro tik pat veselīgi kā miesa.
- Necenties skaņdarbu pārvērst par Tavu tehnisko iespēju demonstrējumu. Centies pēc iespējas precīzāk atskaņot mūziku tā, kā to iecerējis komponists.
- Centies izmantot ikvienu izdevību muzicēt ansamblī.
- Tas pilnveidos Tavu - solista muzicēšanu, tā kļūs pārdomātāka, izjustāka.
- Biežāk spēlē pavadījumus.
- Centīgi spēlē slavenu komponistu fūgas, jo sevišķi - J. S. Baha fūgas. Lai tās kļūst par Tavu "dienišķo maizi". Fūgas palīdzēs Tev tapt par labu mūziķi.
- Daudz lasi dzeju, smel tajā iedvesmu muzicēšanai. Daudz laika velti pastaigām pa pļavām un mežā.
- Mūzikas vēstures un izcilu komponistu daiļrades iepazīšana pasargās Tevi no pārlielas pašpārliecinātības un godkāres. Neatsakies dziedāt kori, jo sevišķi vidējās balsis. Tā attīstīsi savu harmonisko dzirdi.
- Kas ir labs mūziķis? Ja Tu, bailīgi neatrauj skatienu no notīm, ar grūtībām vari nospēlēt skaņdarbu līdz galam, ja kļūdoties nespēj atgūties un turpināt spēlēt, ja kāds, šķirot Tev notis, netīšām pašķir lapu uz priekšu un Tu apjūc, Tu neesi labs mūziķis.
- Tu esi labs mūziķis, ja droši zini skaņdarba nošu tekstu no galvas, ja skaņdarbs Tev ir ne tikai galvā un pirkstos, bet arī sirdī.
- Kā kļūt par labu mūziķi? Mīļais bērns! Pamatīpašības: laba dzirde, apķērība, ātra uztvere ir Dieva dotas. Bet šīs īpašības var attīstīt un pilnveidot. Tu nepadāsi vēlamo rezultātu, ja, norobežojies no sabiedrības augām dienām mehāniski vingrināsies.
- Tev jāatrodas darbīgā, muzikālā vidē, jādzied kori vai jāspēlē orķestri.
- Uzmanīgi klausies dažādu tautu dziesmas. Tās ir neizsīkstošs skaistu melodiju avots, kurā jaušamas dažādu tautību īpašības. Apmeklē operu un baletu izrādes.
- Cieni klasiku, bet ar neatslābstošu interesi seko visam jaunajam mūzikā.
- Nespried par skaņdarbu, ja esi to noklausījies tikai vienu reizi. Tas, kas Tev iepaticies no pirmās reizes, var likt Tev vilties, noklausoties otrreiz.
- Lielu meistarību darbi jāiepazīst pakāpeniski, iedziļinoties. Daudzu skaņdarbu īsto vērtību Tu sapratīsi tikai brieduma gados.
- Ja muzicējot Tu spēj sasaistīt divas vienkāršas melodijas patstāvīgi, tas jau ir labi.
- Bet, ja kāda melodija Tevī ieskanas neesot pie instrumenta, priecājies: Tevī pamodusies iekšējā dzirde. Pirkstiem jāatskaņo to, ko izdomājusi galva, nevis otrādi.
- Vēro labus diriģentus. Iztēlē esi diriģenta vietā. Tas palīdzēs Tev izprast dzirdēto.
- Iepazīsti dzīvi visās tās izpausmēs. Interesējies arī par mākslu un zinātni.
- Tikai pacietība un centība palīdzēs Tavai virzībai augšup.
- Mākslā nekas nenotiek bez lielas aizrautības un pašatdeves.

Roberts Šūmans – vācu komponists, pianists (1810.–1856.)

Izdevējs: Latvijas Mūzikas izglītības iestāžu asociācija. Redaktore: Ilze Dāve
Izdevums elektroniski pieejams www.lmiia.lv
Sagatavots un iespiests: SIA *Ulma*
Redakcija par ievietoto rakstu saturu neatbild.
Materiālus iesūtīt līdz katra mēneša 10. datumam elektroniskā formātā
uz e-pasta adresi: ilze.dave@gmail.com